

از سوی روحانی صورت گرفت
**ابلاغ «قانون تسهیل تسویه بدهی
 بدهکاران شبکه بانکی»**

رئیس جمهوری «قانون تسهیل تسویه بدهی بدهکاران شبکه بانکی کشور» را برای اجرا به وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ابلاغ کرد. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری، حسن روحانی یک قانون مصوب مجلس را برای اجرا به وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ابلاغ کرد. بر این اساس، در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، رئیس جمهوری «قانون تسهیل تسویه بدهی بدهکاران شبکه بانکی کشور» را برای اجرا به وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ابلاغ کرد.

دبیر کل اتاق بازرگانی ایران و ایتالیا در گفت و گو با ایلتا:

فشار بخش خصوصی ایتالیا برای راه اندازی کانال مالی با ایران

عضو هیات مدیره اتاق بازرگانی ایران و ایتالیا گفت: فشارهای بسیار زیادی از سوی بخش خصوصی ایتالیا به دولت وارد می شود تا با راه اندازی یک کانال مالی، ارتباط اقتصادی دو کشور افزایش یابد. شرایط اقتصادی دولت ایتالیاییز به گونه ای است که نمی تواند از بازار پر کشش و جذاب ایران چشم پوشی کند.

لیدا شهبانی در گفت و گو با ایلتا در مورد رابطه اقتصادی ایران و ایتالیا گفت: قبل از خروج آمریکا از برجام، ایتالیا اولین شریک تجاری مسافر اتحادیه اروپا بود و بسیاری از زیرساخت های صنایع ایران توسط ایتالیایی ها ساخته شده است. به دلیل همکاری با شرکت نفتی انی (ENI) بیشترین فروش نفت را به این کشور داشتیم و همین موضوع باعث شد تا در آمار مربوط به صادرات ایران به ایتالیا، نفت بیشترین نقش را داشته باشد. اما این شرکت نفتی جزو اولین شرکت هایی بود که پس از آغاز تحریم ها با وجود آنکه شامل معافیت های آمریکا بود ایران را ترک کرد، البته چون زیرساخت های نفتی ایتالیایی هم با توجه به نفت ایران طراحی شده بود خروج ENI زیان بزرگی متوجه این شرکت ها کرد.

وی ادامه داد: همچنین دولت پیشین ایتالیا یک کابینه دست راستی بود که از طرفداران دونالد ترامپ به شمار می رفت، به همین دلیل علاقه ای به ارتباط با ما نداشتند و در مقابل آن گارد گرفته بود، اما کابینه جدید میان به راست و امیدواریم روابط دو کشور افزایش یابد.

دبیر کل اتاق مشترک ایران و ایتالیا تصریح کرد: میزان مبادلات اقتصادی دو کشور در سال ۲۰۱۸ به ۵.۱ میلیارد یورو رسیده بود که ۳.۷ میلیارد آن شامل نفت و ۱.۴ میلیارد آن مبادلات غیرنفتی بود. اما این میزان در سال ۲۰۱۹ به ۶۸۰ میلیون یورو رسید که رقم بسیار پایینی است. در حال حاضر عمده صادرات ما شامل فولاد، آهن، سلاامبور، خشکبار، میوه و مس است و در مقابل واردات ما بیشتر ماشین آلات، تجهیزات مربوط به برش سنگین، اتومبیل، صنایع نساجی، تجهیزات چشم پزشکی و دارو است.

شهبانی با اشاره به مشکلات بانکی بازرگانان در اثر تحریم های اقتصادی گفت: برخی از بانک های ایتالیایی مانند پوپولاره (POPOLARE) به صورت مرموزی با ایرانیان کاری کنند و با مشتریان قدیمی که اعتبارشان برای بانک مشخص است همکاری خود را ادامه می دهند، اما اینکه حساب جدیدی برای مشتریان ایرانی باز کنند، اصلاً امکان آن وجود ندارد.

عضو هیات مدیره اتاق بازرگانی ایران و ایتالیا با بیان اینکه بنگاه های کوچک و متوسط در اقتصاد ایتالیا بسیار مهم هستند، گفت: ۹۰ درصد آنها بنگاه های هستند که زیر ۱۰ نفر کارمند دارند و هیچ رابطه با آمریکا نداشته و بنابراین هراسی از آن نیز ندارند.

یک اقتصاددان در گفتگو با «توسعه ایرانی» هشدار داد:

تشدید نوسان ارزی در بلا تکلیفی FATF

محمود نوری به

بعد از گران شدن قیمت بنزین و افزایش انتظارات تورمی ناشی از آن، نرخ دلار از بازه ثبات خود عبور کرد و در مسیر صعودی قرار گرفت. پیامد آن نیز موضع گیری های سیاسی در مورد بودجه ۹۹ و احتمال قرار گرفتن ایران در فهرست سیاه FATF با توجه به پایان مهلت داده شده، بود که موجب پدید آمدن جو روانی شد که دلار را در مرز ۱۳ هزار تومان همچنان در نوسان نگه دارد تا جایی که اقدامات بانک مرکزی نیز برای بازگرداندن نرخ آن به قیمت قبل نه تنها کارساز نبود که افزایش خرید را هم در پی داشت.

عوامل سیاسی در کنار تقاضای فصلی در هفته اول دی ماه قیمت دلار را تحت تاثیر قرار داد. کارشناسان می گویند ارز تابعی از عوامل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی است، بنابراین با توجه به دلایلی نظیر کسری شدید بودجه دولت، افزایش تورم و انتظارات تورمی، افزایش قیمت بنزین، عدم اخذ مالیات از دهک های بالای جامعه، افزایش هزینه های دولت، ریسک های سیاسی و مشکلات اجتماعی و رشد بالای نقدینگی؛ قیمت دلار دوباره در مسیر صعودی قرار خواهد گرفت. بر این اصل اعتراضات بنزینی شوک قابل پیش بینی را به قیمت دلار وارد کرد که به سبب آن انتظارات تورمی نیز بیشتر شد زیرا کاهش سرمایه اجتماعی از جمله شاخص هایی است که در تعیین نرخ ارز تاثیر مستقیمی دارد.

براین اساس تداوم نگرانی و بلا تکلیفی FATF خود یکی از عوامل افزایش تقاضای خرید دلار و هر چه زمان افزایش قیمت آن است که تنها تصویب

لواح مرتبط با FATF می تواند اثر گذاری لازم را روی کاهش نرخ ارز با عدم افزایش نرخ داشته باشد. کامران ندری، اقتصاددان در گفتگو با «توسعه ایرانی» با تاکید بر تاثیر اخبار سیاسی بر رشد نرخ در بازار ارز عنوان کرد: در هفته گذشته یک شایعه سیاسی مبنی بر قرار گرفتن نام ایران در فهرست سیاه FATF با توجه به تمام فرصت آن، توانست در مدت زمان کوتاه نوسان بسیاری را در بازار ارز ایجاد کند و همچنان نیز تداوم داشته باشد. وی با اشاره به این نکته که آسیب بلا تکلیفی FATF در بازارها بسیار مشهود است و بر نوسان نرخ، قیمت، طلا، صادرات و واردات و بسیاری از شاخص های اقتصادی اثر گذار است، یاد آور شد: حتی اگر قبول کنیم که استدلال مخالفان FATF برای رد این لایحه، مبنی بر گزاره های درستی است، باید به این نکته نیز باور داشته باشیم که آثار روانی تصویب شدن این معاهده می تواند فشار تورمی تازه ای به جامعه وارد کند. به گفته ندری تاب آوری اقتصاد ایران به حداقل خود رسیده است، بر این اصل در صورت عدم تصویب FATF در مجمع تشخیص مصلحت، احتمال افزایش نرخ از بسیار زیاد است. زیرا در شرایطی که منافذ و روزنه های نقل و انتقال پول بسته بماند احتمال تاثیر گذاری آن بر بازار ارز دور از ذهن نیست.

این اقتصاددان یاد آور شد: در صورت عدم پذیرش FATF ظرفیت های کنونی برای مراد به سایر کشورها دچار تضعیف بیشتری می شود زیرا آنها ناگزیرند در اثر فشارهای تحریمی حجم تجارت و معاملاتشان را با ما محدودتر کنند. بنابراین ما ناگزیر از

پیوستن به این پیمان هستیم؛ برای اینکه هزینه هایمان را کمتر کنیم. کمیل طیبی، اقتصاددان نیز در گفتگو با تجارت نیوز اعلام کرده است «در صورت عدم تصویب FATF نرخ ارز در بازه چند ماهه مانده تا پایان سال رشد ۲۰ تا ۳۰ درصدی را داشته و به کانال ۱۵ تا ۱۶ هزار تومان وارد می شود. بر این اساس با توجه به حساسیت موضوع و شرایطی که پیش آمده تصویب نشدن FATF می تواند یک اثر کوتاه مدت یا یک شوک آبی داشته باشد و قیمت دلار و ارزهای دیگر را تحت تاثیر قرار دهد. تصویب FATF عامل مهمی است، از این منظر که می تواند هم منابع عرضه ارز را وسیع تر یا محدودتر کند و هم تنظیم کننده بازارها باشد.»

در همین زمینه روز گذشته علتهای معجزه افغانان جلسات عنوان شد تا اندک امید جامعه به تصویب این لواحه به فرجام نرسد. رئیس جمهوری و رئیس سازمان برنامه و بودجه در نشست شورای برنامه ریزی خراسان رضوی عنوان کرد: «از محل منابع ارزی سال گذشته کشور که ۱۵۳ هزار میلیارد تومان بود، ۴۵ هزار میلیارد تومان قابل تحقق نیست و این مهم تاثیر خود را روی مالیات نیز خواهد گذاشت.»

حرکت بر اساس منافع ملی در چارچوب FATF
 داستان بلا تکلیفی FATF همچنان پابرجاست و اکنون که کمتر از یک ماه به پایان تمدید چهارمین مهلت گروه ویژه اقدام مالی باقی است، همچنان این لواحه ۴ گانه در راهروهای مجمع تشخیص مصلحت در رفت و آمد است.

در کنار تمام اخبار ضد و نقیضی که در مورد موضع اعضای مجمع تشخیص مصلحت پیرامون FATF وجود دارد، پیوستن به این پیمان هستیم؛ برای اینکه هزینه هایمان را کمتر کنیم. کمیل طیبی، اقتصاددان نیز در گفتگو با تجارت نیوز اعلام کرده است «در صورت عدم تصویب FATF نرخ ارز در بازه چند ماهه مانده تا پایان سال رشد ۲۰ تا ۳۰ درصدی را داشته و به کانال ۱۵ تا ۱۶ هزار تومان وارد می شود. بر این اساس با توجه به حساسیت موضوع و شرایطی که پیش آمده تصویب نشدن FATF می تواند یک اثر کوتاه مدت یا یک شوک آبی داشته باشد و قیمت دلار و ارزهای دیگر را تحت تاثیر قرار دهد. تصویب FATF عامل مهمی است، از این منظر که می تواند هم منابع عرضه ارز را وسیع تر یا محدودتر کند و هم تنظیم کننده بازارها باشد.»

مجلس به دنبال اعمال نفوذ رهبری برای تصویب لواحه بانگارش نامه ای این ۶ دلیل را علت تاکید بر تصویب FATF عنوان کرده اند: «قرار گرفتن کشور در لیست سیاه و انسداد کلیه حساب های بانک های ایرانی در خارج از کشور، مورد اتهام قرار گرفتن ایران به جرم پولشویی و افزایش نظارت و کنترل سخت، عدم فعالیت مالی و پولی در سطوح بین المللی و از بین رفتن اعتماد جامعه بین الملل، افزایش مشکلات و ایجاد بحران شدید مالی و بانکی، نا کار آمد شدن شعب بانک های ایرانی در خارج از کشور، ایجاد التهاب در بازار بورس و ارز و کالا خصوصاً در ایام انتخابات پیش رو.»

دولت و موافقان تصویب لواحه می گویند در صورت عدم تصویب فشارهای اقتصادی افزایش خواهد یافت که در صورت بروز این شرایط مجمع تشخیص مصلحت نظام و مخالفان FATF باید مسئولیت و تبعات مخالفت خود را بپذیرند. در نقطه مقابل نیز مخالفان می گویند که شخص رئیس جمهور و دولت باید تضمین بدهند که با تصویب این لواحه وضعیت اقتصادی بهبود خواهد یافت. اما دولت با تاکید بر این امر که چنین تضمینی نمی دهد پیوستن به FATF را ضرورتی برای بدتر نشدن اوضاع می داند و نه بهتر شدن آن. طبق آخرین بیانیه، اگر تا قبل از فوریه ۲۰۲۰ ایران به کنوانسیون تامین مالی تروریسم و پالرمو طبق استانداردهای این گروه نپیوندد، گروه ویژه اقدام مالی، تمام اقدام های مقابله ای علیه ایران را بازمی گرداند.

به گفته کارشناسان در صورت عدم پاسخگویی ایران ممکن است این بار ۳۷ کشور عضو به اضافه ۲ سازمان در مورد تمدید مجدد به توافق نرسند زیرا علاوه بر اینکه در آخرین تمدید تاکید داشتند که این آخرین شانس در مورد ایران است؛ به تازگی رژیم صهیونیستی نیز به FATF اضافه شده است. بنابراین احتمال تمدید مهلت برای ایران بسیار کم است.

احمد توکلی از اعضای مجمع در این باره توضیح داد: «اعضای مجمع تشخیص مصلحت همگی بالای ۵۰ سال دارند و به دلیل نامساعد بودن هوا جلسات تعطیل شد. پس این درست نیست که عده ای از احتمال رأی مثبت آوردن این موضوع خبر می دهند.» او درباره دلیل فرسایشی شدن جلسات FATF عنوان کرد: «آقای روحانی او اواخر سال پیش از طریق آقای دژپسند، وزیر اقتصاد، پیغام فرستاده بود که برای رأی گیری بر سرف ای تی اف فعلاً دست نگه داریم. همچنین آقای مجید نصاری هم خواست تصمیم گیری را عقب بیندازیم، چون آن هاهای دانستند در صورت رأی گیری، رأی مجمع به این موضوع منفی خواهد بود.»

در همین راستا با ناز دیک شدن به پایان مهلت FATF برخی نمایندگان

استاد اقتصاد دانشگاه خوارزمی با اشاره به نقش تحریم ها و ضرورت انجام اصلاحات اقتصادی گفت: البته بخشی از این کاهش قدرت خرید مردم مربوط به تحریم های نیز هست، به طوری که تحریم ها بیشترین فشار را بر دهک های کم درآمد جامعه وارد کرده است و به نظر می رسد که در سال های پیش رو فشارهای عمیقی بر دهک های کم درآمد خواهد آورد و راه حل آن اصلاح سه نظام مالیاتی، بانکی و یارانه پنهان است که باید اصلاحات ساختاری و اساسی در آنها صورت بگیرد.

شقایق اضافه کرد: آمار نشان می دهد که دو دهک پر درآمد جامعه مالیات اندکی می پردازد در حالی که این تحریم ها بر ثروت آنها افزوده

**تاب آوری اقتصاد ایران
 به حداقل خود رسیده
 است برای اصل در صورت
 عدم تصویب FATF در
 مجمع تشخیص مصلحت
 نظام، احتمال افزایش نرخ
 ارز بسیار زیاد است. زیرا
 در شرایطی که منافذ و
 روزنه های نقل و انتقال
 پول بسته بماند احتمال
 تاثیر گذاری آن بر بازار ارز
 دور از ذهن نیست**

راز داری بانکی خود زیر ذره بین FATF رفتند. آتیش نیز در سال ۲۰۰۰ یک خطر عمومی و تند از FATF دریافت کرد مبنی بر اینکه اگر قوانین بانکی خود را اصلاح نکنند، با عواقب سختی روبرو خواهد شد. در نتیجه این کشورها با تغییرات در قوانین ملی خود از فهرست سیاه FATF عبور کردند تا از عواقب آن در امان بمانند. در حال حاضر کره شمالی تنها کشور حاضر در فهرست سیاه «FATF»، بالیست کشورهای

پرخطر به لحاظ مالی است. در مورد ایران واضح است که هیچ یک از مشکلات اقتصادی، بانکی و پولی کشور قرار نیست پذیرش و اجرای مقررات FATF رفع شود؛ چرا که FATF نقش بر طرف کننده مشکلات اقتصادی را بر عهده ندارد بلکه عدم رعایت استانداردهای آن و بازگشت اقدامات تقابلی علیه ایران که بعد از اجرای برجام تا کنون معلق شده است، می تواند موجب مسدود شدن مسیرهای بهبود روند اقتصادی ایران شود.

در واقع اجرای مقررات FATF امکان انتقال ارز به داخل را افزایش نمی دهد و مسیر بانکی جدیدی را برای ورود ارز حاصل از هر نوع صادرات به داخل باز نمی کند بلکه تعاملات بانکی که در عرصه بین الملل محدود به تگانه های اقتصادی ایران هستند را به جریان می اندازد تا کشورها، بانک ها و موسساتی که وابستگی به آمریکا ندارند امتعده به قوانین FATF هستند را به همکاری با ایران سوق دهد.

از سوی دیگر ورود به کار گروه اقدام مالی مشترک بدین معنا نیست که تحریم ها برداشته می شود. چرا که تحریم های یک جانبه آمریکا ربطی به این لواحه ندارد اما می تواند باستر سازی مناسب مکانیسم مالی لازم را بین ایران و کشورهای اروپایی هموار سازد. در این زمینه اروپایی ها برای اجرای اینستکس خواستار آن هستند که ایران به FATF پیوسته و عضویت در دو کنوانسیون CFT و CFT را تصویب کند تا ضمن خروج از انزوای اقتصادی و مصالح ملی خود قرار گیرد.

یارانه پنهان نیز اینگونه است. بنابراین در شرایط تحریمی اگر این سه نظام کلیدی اقتصاد اصلاح نشود شاهد شکاف عمیق در جامعه خواهیم بود.

افزایش قیمت بنزین، قدرت خرید مردم را ۸ درصد کاهش داد

استاد اقتصاد دانشگاه خوارزمی گفت: اگر متوسط هزینه های مصرفی خانوارها در کل کشور را بین ۳ تا ۳.۵ میلیون تومان و در کلانشهرها ۴ تا ۴.۵ میلیون در نظر بگیریم افزایش قیمت بنزین تقریباً ۴۰ تا ۵۰ هزار تومان بر هزینه های مصرفی خانوارها به طور میانگین اضافه کرده است و این می تواند تقریباً حدود ۸ درصد از قدرت خرید مردم را کاهش دهد.

استاد اقتصاد دانشگاه خوارزمی گفت: این کاهش قدرت خرید مردم مربوط به افزایش قیمت بنزین است. سال گذشته بیش از ۲۷ درصد میانگین نرخ تورم بود و امسال نیز ۳۵ درصد تورم داریم یعنی در مجموع در دو سال گذشته ۶۰ درصد تورم به اقتصاد و مردم تحمیل شده است در حالی که افزایش حقوق طبقه کارگر در دو سال ۴۰ درصد بوده است بنابراین ۲۰ درصد از قدرت خرید مردم کارگر کاسته شده است که اگر ۸ درصد بنزین را نیز بر آن اضافه کنیم، مجموعاً در دو سال اخیر قدرت خرید طبقه کارگر ۲۸ درصد کاهش پیدا کرده است که البته این برای کارمندان که ۱۵ درصد افزایش حقوق داشتند، بیشتر است.